

Accent Beeldenruil

Spinoza naar Amsterdam,
Thorbecke naar Den Haag

AMSTERDAM In Amsterdam, stad van tolerantie en vrijdenken, staat op het Thorbeckeplein een beeld van de naamgever, Thorbecke, grondlegger van de parlementaire democratie. In Den Haag, bestuurscentrum met de Tweede Kamer als kloppend hart, staat op de Paviljoensgracht een sculptuur van Spinoza - vrijdenker en filosoof.

En intussen steggelt Amsterdam al jaren over het oprichten van een monument voor Spinoza, terwijl Den Haag zich ondertussen hard maakt voor een beeld van Thorbecke.

Kunstenaar Hans van Houwelingen heeft een pasklare oplossing voor beide steden voor handen: waarom ruilen ze de monumenten niet gewoon om? Vanuit historisch perspectief klopt de verdeling volgens Van Houwelingen namelijk niet. 'Spinoza was een Amsterdamse Joodse jongen. Hij stond voor tolerantie en vrijheid van godsdienst, dat past goed bij de stad Amsterdam, die van oudsher al vrijzinnigheid uit wil stralen.' Daarentegen zou Thorbecke als pleitbezorger van de democratie juist thuishoren in Den Haag.

Beide beelden zijn in de

19de eeuw gemaakt en stilistisch overeenkomstig. 'Het straatbeeld zal dus niet ernstig verstoord worden door deze actie'.

In Den Haag zien ze vooralsnog niets in het plan. 'Het is creatief bedacht, maar Spinoza is notabene uit Amsterdam verbannen', zegt een woordvoerder van de gemeente. 'Zijn levenswerk, de *Ethica*, voltooide hij hier, in een dakkamer aan de Haagse Paviljoensgracht.'

Ook in Amsterdam bestaat twijfels over de voorgestelde ruil. 'Ik vind dat Amsterdam en Den Haag beide een standbeeld van Spinoza verdienen', zegt wethouder Carolien Gehrels van Cultuur, zelf bewonderaar van het werk van de filosoof. 'Een onafhankelijk, verlicht denker als Spinoza hoort zeker in Amsterdam.'

Van Houwelingen ageerde al eerder tegen besluitvorming over kunst in de publieke ruimte. Wil hij met deze actie de boel weer eens flink opschudden?

'Het gaat me niet om de opschudding. Goede ideeën zijn nu eenmaal controversieel. En het is de taak van een kunstenaar met goede ideeën te komen.'

Marlies Dinjens